

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і здоров'я

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан ІІІ медичного
факультету,
доцент Шишкін М.А.
« 16 » 09 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради факультету Студентського Самоврядування Протокол № 03-1/09 від «18» 09. 2020 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні Вченої ради факультету Протокол № 1 Від «16» 09. 2020 р.
--	--

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: професор, д.пед.н. Ляхова Інна Миколаївна

e-mail: Lyahova_I.N@ukr.net

Кафедра: фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я.

Адреса: 69035, м. Запоріжжя, проспект Маяковського, 26.

Викладач: доцент, к.пед.н. Шаповалова Ірина Володимирівна

e-mail: ivshapovalova@ukr.net

Кафедра: фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я.

Адреса: 69035, м. Запоріжжя, проспект Маяковського, 26.

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Основи здорового способу життя»

Кількість кредитів з дисципліни: 120 годин / 4 кредитів ECTS (лекцій – 12, практичних занять – 42, СРС – 66).

3. Семестр: 4.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити (перелік дисциплін, вивчення яких має передувати дисципліні «Основи здорового способу життя»): Нормальна анатомія людини, Нормальна фізіологія людини, Валеологія, Фізичне виховання, Теорія і методика фізичного виховання, Філософія.

Постреквізити (перелік дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні дисципліни «Основи здорового способу життя»): Терапевтичні вправи, Біомеханіка та клінічна кінезіологія, Мануальні методи фізичної реабілітації, Основи фізичної терапії, ерготерапії; Преформовані фізичні чинники, Педагогіка і психологія; Фізичне виховання, Оздоровча рекреаційно-рухова активність; Науково-доказова практична діяльність у фізичній реабілітації; Гігієна та основи екології.

5. Характеристика навчальної дисципліни.

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Основи здорового способу життя» формує в майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів систему знань про здоровий спосіб життя, сприяє розширенню знань і практичних вмінь щодо контролю за станом здоров'я людини, профілактики захворювань, стимулює до індивідуального здорового способу життя.

Головним завданням цієї дисципліни є навчити майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів сприймати організм людини як єдине ціле, надати їм знання щодо основних принципів підтримки здорового способу життя і сформуванню вмінь контролювати стан здоров'я людини, провести аналіз способу життя конкретної людини та на підставі цього визначати причинно-наслідкові зв'язки із захворюваннями, що виникають.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна:

I.K. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні:

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ФК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
- ФК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- ФК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
- ФК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Основи здорового способу життя» сприяє формуванню кінцевих результатів навчання:

- ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
- ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психо-соціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
- ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни: є формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів у закладі вищої освіти

МОЗ України на основі оволодіння знаннями про здоров'я, формування практичних вмінь і навичок організації та дотримання здорового способу життя, стимулювання в них ціннісного ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, сприяння мотивації до активного довголіття; формування готовності до використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців; застосування у професійній діяльності знань різних аспектів фізичної терапії та ерготерапії; використання оптимальних форм, методів і прийомів, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- формувати у майбутніх фахівців систему знань про здоровий спосіб життя і вміння його дотримання, стимулювати переконання в важливості його дотримання кожною людиною і усвідомлювання необхідних проблем, які пов'язані із впровадженням його в життя кожної людини сучасного суспільства;
- надати студентам знання щодо основних принципів, форм, методів і прийомів підтримки здорового способу життя і сформувати вміння контролювати стан здоров'я людини, проводити аналіз способу життя конкретної людини та на підставі цього визначати причинно-наслідкові зв'язки із захворюваннями, що виникають і проводити їх профілактику;
- формувати у студентів систему знань загальних факторів ризику розвитку захворювань, умінь їх визначення й оцінки та методів їх профілактики; використовувати рухову активність людини як ефективний спосіб формування особистого і громадського здоров'я.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з 2 модулів:

- модуль 1: годин 73/ 2 (лекцій – 8, практичних занять – 25, СРС – 40);
- модуль 2: годин 47 / 2 (лекцій – 4, практичних занять – 17, СРС – 26).

Модуль 1, змістовий модуль 1, 10 тем.

Основи здорового способу життя – запорука здоров'я. Проблеми здорового способу життя в сучасному суспільстві.

Культура здоров'я. Культура здорового способу життя.

Основи формування здорового способу життя.

Соціальне здоров'я як складова здорового способу життя. Соціальні та фізичні складові здорового способу життя.

Соціальне і психічне здоров'я у сучасному соціумі

Гіпокінезія і здоров'я.

Фізична культура – основа здорового способу життя. Рухова активність і здоров'я.

Фізичне самовиховання як важливий аспект здоров'я

Людина та власне здоров'я.

Біологічні ритми як система адаптації. Біоритми і здоров'я.

Модуль 2, змістовий модуль 2, 6 тем.

Адаптація людини до умов життєдіяльності.

Фактори впливу на здоров'я людини.

Основи загартовування. Загартовування повітрям і сонцем.

Основи загартовування водою.

Шкідливі звички як психічна залежність. Алкоголь і табакопаління. Психічна залежність і вплив на здоров'я.

Ігроманія і токсикоманія – небезпека для здоров'я.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ пп	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи здорового способу життя.			
1	Тема 1. Проблема здорового способу життя в сучасному суспільстві.	ПЗ – 2,5 год., Л - 2 год., СРС - 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
2	Тема 2. Культура здоров'я. Культура здорового способу життя.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
3	Тема 3. Основи формування здорового способу життя.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на

			комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
4	Тема 4. Соціальне здоров'я як складова здорового способу життя. Соціальні та фізичні складові здорового способу життя.	ПЗ – 2,5 год., Л – 2 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
5	Тема 5. Соціальне і психічне здоров'я у сучасному соціумі.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
6	Тема 6. Гіпокінезія і здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
7	Тема 7. Фізична культура – основа здорового способу життя. Рухова активність і здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., Л – 2 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях

			для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
8	Тема 8. Фізичне самовиховання як важливий аспект здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
9.	Людина та власне здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 2 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
10	Біологічні ритми як система адаптації. Біоритми і здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., Л – 2 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
Змістовий модуль 2. Здоровий спосіб життя – запорука здоров'я.			
1	Тема 1. Адаптація людини до умов життєдіяльності.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із

			<p>зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.</p>
2	Тема 2. Фактори впливу на здоров'я людини.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 2 год.	<p>Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.</p>
3	Тема 3. Основи загартовування. Загартовування повітрям і сонцем.	ПЗ – 2 год., Л – 2 год., СРС – 4 год.	<p>Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.</p>
4	Тема 4. Основи загартовування водою.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	<p>Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.</p>

			знань.
5	Тема 5. Шкідливі звички як психічна залежність. Алкоголь і табакопаління. Психічна залежність і вплив на здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., Л – 2 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
6	Тема 6. Ігроманія і токсикоманія – небезпека для здоров'я.	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	Опрацювання теоретичних і методичних питань із зазначеної теми, що представлена на сайті кафедри у відповідних Методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів; формування вміння відповідати на комплекс питань для самоперевірки засвоєних знань.
7	Тема 7. Узагальнюючі аспекти засвоєння основ ЗСЖ. Підсумковий контроль засвоєння навчального матеріалу. <i>Залік.</i>	ПЗ – 2,5 год., СРС – 4 год.	

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Тема	Кількість годин
Модуль 1		
1	Проблема здорового способу життя в сучасному суспільстві.	4
2	Культура здоров'я. Культура здорового способу життя.	4
3	Основи формування здорового способу життя.	4
4	Соціальні та фізичні складові здорового способу життя.	4
5	Соціальне і психічне здоров'я у сучасному соціумі.	4
6	Гіпокінезія і здоров'я.	4
7	Рухова активність і здоров'я.	4
8	Фізичне самовиховання як важливий аспект здоров'я.	4
9.	Людина та власне здоров'я.	4
10.	Біоритми і здоров'я.	4
Всього		40
Модуль 2		

1	Адаптація людини до умов життєдіяльності.	4
2	Фактори впливу на здоров'я людини.	4
3	Основи загартовування. Загартовування повітрям і сонцем.	4
4	Основи загартовування водою.	4
5	Шкідливі звички як психічна залежність. Алкоголь і табакопаління. Психічна залежність і вплив на здоров'я.	4
6	Ігроманія і токсикоманія – небезпека для здоров'я.	4
7	Узагальнюючі аспекти засвоєння основ ЗСЖ. Підсумковий контроль засвоєння навчального матеріалу. Залік.	2
Всього за 2 модуль		26
Всього		66

Консультативна допомога студентам здійснюється згідно графіка консультацій.

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, що передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється безпосередньо на практичних заняттях. Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається не зарахованим, якщо студентом пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1. Основна література

Основна

1. Горобей М. П. Загальна теорія здоров'я : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» та спеціальностей 227 «Фізична реабілітація», 227 «Фізична терапія, ерготерапія – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 210 с.
2. Єжова О. Здоровий спосіб життя. Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2017. 127 с.
3. Желева О.І. Формування навичок здорового способу життя: метод. посіб. Золотоноша, 2014. 147с.

7.2. Додаткова література

1. Боднар І.Р., Андрес А.С. Тести і нормативи для експрес-контролю фізичної підготовленості і здоров'я учнів середнього шкільного віку. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. №4 2016 с. 11-16. doi:10.15561/18189172.2016.0402.
2. Дугіна Н.Г., Мохова І.В., Борисова Ю.Ю Оцінка фізичного стану підлітків 13-14 років. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. № 1. 2011. С. 51-53.
3. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків : Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
4. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків : Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
5. Ляхова І. М. Формування культури здоров'я учнів (теоретичний і здоров'язбережувальний аспекти). Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць / За ред. О.В. Тимошенка. – К.: НПУ ім. Драгоманова, 2019. – Вип. 7(115)19. С. 54-59.

6. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять з навчальної дисципліни «Основи здорового способу життя» для студентів за напрямом підготовки 6.010203 «Здоров'я людини». – Кременчук. 2013. 35 с.
7. Оржеховська В. М. Здоровий спосіб життя: навчально-методичний посібник. – С.: СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2010. 188 с.
8. Психологія здоров'я людини за ред. І. Я. Коцана. – Луцьк: РВВ – Вежа Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. 2011. 430 с.
9. Психологія способу життя: навч. посіб. – Ч. II. / А. А. Токман, Н. В. Немченко. – К.: «ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. – 300 с.
10. Сучасні технології збереження здоров'я учнів: кращий досвід [Електронні дані] / авт. кол. ; уклад. А. Г. Обухівська, І. І. Цушко. – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. – 221 с.
11. Толочик І. Л., Кучерук Є. Ф. Вікова фізіологія і валеологія: навчальний посібник для студентів природничих спеціальностей вищих навчальних закладів. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 140 с.
12. Федоришина Л. М. Здоров'я дитячого населення: сутність та складові елементи. Глобальні та національні проблеми економіки. Вип. 23. 2018. С. 425– 431.

7.3. Інформаційні ресурси

1. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. М. Горького [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zounb.zp.ua/>.
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
3. Бібліотека Запорізького державного медичного університету на традиційних носіях [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lib.zsmu.edu.ua>.
4. Обласна медична бібліотека. – Режим доступу: <http://www.medlib.org.ua>.
5. http://zsmu.edu.ua/p_183.html
6. www.zdorovih.net/modules.php?name=Articles&pa...articles...
7. www.lechimsya.net/8priemi_rastir.html
8. http://zsmu.edu.ua/p_183.html
9. www.zdorovih.net/modules.php?name=Articles&pa...articles...
10. www.lechimsya.net/8priemi_rastir.html
11. Здоровий спосіб життя як імунoproфілактика. Центр громадського здоров'я МОЗ України [Електронний ресурс] <https://phc.org.ua/news/zdorovi-y-sposib-zhittya-yak-imunoprofilaktika>.
12. Фактори що впливають на здоров'я людини [Електронний ресурс] https://stud.com.ua/27494/meditsina/faktori_vplivayut_zdorovya.
13. Березюк С. В., Лемешев М. С. Оцінка чинників ризику, що впливають на здоров'я і працездатність людини. [Електронний ресурс] https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmbt/berezyuk_bezpeka_zhittiyediyalnosti/24.htm.
14. <http://casualife.kiev.ua/zagartovuvannya-sontsem/>.
15. Порфірій Іванов: «Вмирати вміють усі, треба вчитись жити!» <https://www.volyn.com.ua/news/96355-porfyrii-ivanov-vmyraty-vmiut-usi-treba-vchytis-zhyty>.
16. <https://www.bsmu.edu.ua/blog/1724-zagartovuvannya-vodoyu/>.
17. <https://pidruchniki.com/81256/bzhd/zagartuvannya>.
18. <http://bilahata.net/zahartuvannya-orhanizmu-vodoyu-plyusy-ta-minusy/>.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1. Види контролю

- Поточний, проміжна атестація;

- Підсумковий (заклучний).

8.2. Форми контролю

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретною метою і завданнями і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять – усне або письмове експрес-опитування або тестування, а також контроль практичних умінь студентів під час виконання практичних завдань і вирішення типових ситуаційних завдань, інтерпретацію результатів різних методів обстеження пацієнта. У процесі навчальної діяльності застосовувалися такі методи діагностики рівня підготовки студентів: тестовий контроль, розв'язування ситуаційних завдань, контроль практичних умінь і навичок, усна співбесіда з викладачем або письмове експрес-опитування.

Для оцінювання **поточної навчальної діяльності** встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Проміжна атестація проводиться у формі тестування з попередньо засвоєних студентами тем у час, визначений деканатом. Студенти, які мають академічну заборгованість, повинні її ліквідувати до часу проведення проміжної атестації.

Підсумковий контроль здійснюється у формі **заліку** після завершення вивчення дисципліни і передбачає перевірку: теоретичних знань і практичних умінь їх використовувати в конкретних ситуаціях (вирішення тестових, ситуаційних і аналітичних завдань).

До складання заліку допускаються студенти, у яких відсутня академічна заборгованість (пропуски лекцій, практичних занять, опановано теоретичні і методичні аспекти СРС, а також незадовільні оцінки). Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету. Відпрацювання студентом, пропущених ним занять, здійснюється згідно графіка консультацій, представленого на кафедрі.

Залік з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі теми, що передбачені для вивчення робочою програмою, і складається з середньої арифметичної кількості балів за поточну успішність.

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.